

Jubileuszowe Święto Pieśni coraz bliżej

Tegoroczne Święto Pieśni, poświęcone 100-leciu niepodległości Litwy, przyciągnie około 36 tys. wykonawców

Fot. LNKK

Litwa przygotowuje się do najważniejszego, spośród wydarzeń upamiętniających 100-lecie Niepodległości Litwy. W pierwszym tygodniu lipca, w Święcie Pieśni ma wziąć udział ok 36 tys. wykonawców. W ciągu tygodnia będzie miało miejsce aż 15

dużych, masowych wydarzeń. W tym roku nie zabraknie w nim również polskich akcentów. 1 lipca, w koncercie otwierającym na placu Ratuszowym w Wilnie, wystąpi Zespół Pieśni i Tańca „Wilenka” oraz „Black Biceps”

Str.4

Litwa oczami turystów

Str. 5

Rozbito gang przemytników broni

Str. 7

Polska specjalność

Str. 8-9

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

KURIER WILEŃSKI

Czwartek
Czerwiec 2018 **21**

Imieniny: *Alicji, Alojzego, Demetrii, Marcji, Domamira, Rajmunda, Rudolfa, Terencji i Terencjusza*

TRZY PYTANIA DO...

Jurgity Šapokaitė-Kibišienė, dietetyka wileńskiej kliniki.

1. Lody to deser, po który szczególnie chętnie sięgamy latem. Jest słodki, zimny i orzeźwiający, sprawdzi się idealnie jako podwieczorek w trakcie upalnego dnia. Za lodami przepadają wszyscy, zarówno najmłodszy, jak i nieco starsi. Czy można jeść lody na diecie?

Podczas diety możemy sobie pozwolić dziennie na porcję lodów. Ale radziłabym wtedy wybierać sorbety z owoców, takich jak cytryny, grapefruity, pomarańcze, truskawki czy kiwi. Jeśli nie lubimy sorbetów, to wybierajmy lody bez dodatków i niekolorowe. Pamiętajmy, że najbardziej kaloryczne są lody o smaku czekoladowym, karmelowym, a także te, które zawierają kawałki czekolady czy ciastka.

2. Jakie lody wybrać?

Wyberajmy te najprostsze. Im bardziej jaskrawe i kolorowe, tym większa szansa na to, że mają w sobie dużo chemii. Warto jednak wcześniej spytać o skład lub samemu przeczytać skład na etykiecie, bo często do sorbetów dodaje się dużo cukru.

Termin ważności też może dużo powiedzieć. Lody, które mają w sobie dużo chemii, są często z ponad rocznym terminem przydatności do spożycia. Tymczasem, te naturalne, posiadają zaledwie kilkutygodniowy termin przydatności.

3. Czy lody można ponownie zamrażać?

W żadnym wypadku. Raz rozmrożonych lodów nie wolno po raz drugi zamrażać. Sprzyja to rozwojowi bakterii. Podobna zasada obowiązuje zresztą przy przechowywaniu wszystkich produktów mrożonych – warzyw, owoców, mięsa, ryb, produktów z ciasta.

Rozmawiała Honorata Adamowicz

Rozstrzygnie się los rzeźb z Zielonego Mostu

Stołeczne władze mają w tym tygodniu podjąć ostateczną decyzję w kwestii przekazania państwu zdemontowane z Zielonego Mostu rzeźby.

Rzeźby miałyby być przekazane Litewskiemu Muzeum Sztuki. W marcu radni nie poparli tej propozycji, zaważył jeden głos sprzeciwu, mer Remigijus Šimašius zapowiedział jednak, że ponownie zgłosi tę kwestię do rozpatrzenia.

Litewskie Muzeum Sztuki

planuje na jakiś czas przekazać rzeźby do muzeum rzeźb okresu socrealizmu rzeźb do Parku Grūtas pod Druskiennikami. Stołeczna opozycja nie zgadza się z propozycją i chce, żeby rzeźby mogli oglądać turyści odwiedzający okolice Wilna. Vidmantas Martikonis, przewodniczący frakcji Promocji Racjonalnej Działalności, która odłączyła się od liberałów, twierdzi, że zgodziłby się nabyć rzeźby do swojego parku rzeźb w pobliżu stolicy.

zw.lt

Sprawa Paksasa. Litwie grożą sankcje

Wobec Litwy mogą zostać zastosowane sankcje, jeśli do października Sejm nie przyjmie odpowiednie poprawki, aby Rolandas Paksas mógł kandydować w wyborach – poinformował Donatas Murauskas, szef działu Przedstawicielstwa Litwy przy Europejskim Trybunale Praw Człowieka Ministerstwa Sprawiedliwości.

„Do 26 października komitet Rady Ministrów Unii Europejskiej czeka na odpowiednie rozwiązanie. 26 października jest bardzo ważnym dniem, ponieważ komitet może przyjąć odpo-

wiednią rezolucję, która zapoczątkuje międzynarodowe sankcje wobec Litwy” – wytłumaczył Murauskas. Zdaniem komitetu nie wywiązanie się z orzecznictwa Trybunału jest rażącym naruszeniem praw człowieka. W 2004 r. Paksas został usunięty ze stanowiska prezydenta Litwy w drodze impeachmentu. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Konstytucyjnego, osoba usunięta w trybie impeachmentu, nie może dożywoć piastować pewnych stanowisk – prezydenta, premiera, posła etc.

zw.lt

Zapraszamy na pielgrzymkę do Kalwarii Wileńskiej razem z członkami RPZPiT „Wileńszczyzna”, upamiętniając ponad 40 lat tradycji pielgrzymek pod przewodnictwem ś. p. Jana Mincewicza.

Zbiórka 23 czerwca (w sobotę) o godz. 9.00 przy Kaplicy Matki Boskiej Bolesnej.

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a, 02121–30 Vilnius, Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

DZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą

Redaktor naczelny: Robert Mickiewicz (tel. 260 84 44, redaktor@kurierwilenski.lt). **Zastępca red. nacz.:** Aleksander Borowik (info@kurierwilenski.lt, tel. 260 84 46) **Sekretarz redakcji:** Lucja Stankevičiūtė (tel. 260 84 47, sekret@kurierwilenski.lt) **Dziennikarze:** Honorata Adamowicz, Justyna Giedrojć, Ilona Lewandowska, Brygita Lapszewicz, Anna Pieszko, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter **Współpracownicy:** Helena Gładkowska, Witold Janczys, Jadwiga Podmostko, Alina Sobolewska, Krzysztof Subocz, Julitta Tryk **Dział Promocji:** Andrzej Podworski — prenumerata (tel. 212 30 40, kolport@kurierwilenski.lt), Jolanta Balkiewicz — reklama (tel. 260 84 44, reklama@kurierwilenski.lt). **Wydawca:** VšĮ „Kurier Wilenski” **Druk:** VšĮ „Vilnijos žodis” **Nakład:** 3000 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. **Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.**

Redaktor dyżurny: Honorata Adamowicz

W „Konarskim” od 1 września będzie klasa 11

Szkoła im. Szymona Konarskiego w Wilnie uzyskała zgodę Ministerstwa Oświaty i Nauki na kompletowanie klasy 11 na rok szkolny 2018/2019.

W praktyce oznacza to, że uczniowie, którzy ukończyli w tym roku klasę 10, od 1 września br. będą mogli kontynuować naukę w swojej szkole. Dyrekcja placówki ma nadzieję, że pozytywnie zakończą się też starania o akredytację programu kształcenia średniego i uzyskanie statusu gimnazjum.

„Cieszymy się z tej decyzji. Skoro w ministerstwie oświaty doceniają nasze wysiłki, widzą starania, to mamy nadzieję, że jest to sygnał, iż z akredytacją też problemu nie będzie” – powiedział Wilnotecce dyrektor Szkoły im. S. Konarskiego Walery Jagliński.

„Nasi uczniowie, którzy w tym roku ukończyli 10 klasę, będą mogli kontynuować naukę w swojej szkole, ale bardzo zapraszam również uczniów innych szkół. Chętni mogą się zgłaszać do administracji naszej placówki” – dodał Walery Jagliński.

W podstawówkę Szkoła Średnia im. S. Konarskiego została przekształcona w 2015 r. Społeczność szkolna nie straciła jednak nadziei na uzyskanie statusu tzw. długiego gimnazjum z klasami od pierwszej do maturalnej. W 2017 r. na mocy decyzji Rady Samorządu Miasta Wilno szkoła ta dostała zgodę na kompletowanie klasy 11. Co prawda, formalnie uczniowie klasy 11 byli „przypisani” do Gimnazjum im. Jana Pawła II, a prowadzący w tej klasie zajęcia nauczyciele również na te kilka godzin byli zatrudniani przez Gimnazjum im. Jana Pawła II.

Przygotowując się do akredytacji programu kształ-

cenia od września 2017 r. „Konarski” realizuje program nowatorskiej przedsiębiorczości, polegający na wzmocnionym nauczaniu matematyki, technologii informacyjnych, ekonomii i zastosowaniu wiedzy teoretycznej w praktyce.

Niestety akredytacja jest na razie niemożliwa z racji na brak podstaw prawnych – możliwości przekształcenia szkoły podstawowej w gimnazjum nie są przewidziane ustawowo.

„Akredytować program i szkołę podstawową przekształcić w gimnazjum można będzie dopiero wówczas, gdy ministerstwo oświaty zmieni zatwierdzone przez rząd przepisy, przygotuje i zatwierdzi kryteria. Obecnie istnieją tylko wymogi akredytacji szkoły średniej, a dotychczas w skali państwa nie było takiego precedensu jak akredytowanie szkoły podstawowej. W Wilnie w podobnej sytuacji są trzy szkoły: oprócz polskiej im. S. Konarskiego, również Szkoła im. A. Puszkina z rosyjskim językiem nauczania i Szkoła Fabijoniškių z litewskim językiem nauczania” – poinformowała Wilnotekę wicemerk Wilna Edyta Tamošiūnaitė.

Ministerstwo Oświaty i Nauki Litwy obiecało przygotować odpowiednie podstawy prawne w pierwszym kwartale 2018 r., niestety z obietnicy się nie wywiązało. W piśmie skierowanym do stołecznego samorządu, do odpowiedzialnej za sprawę edukacji wicemerk Edyty Tamošiūnaitė urzędnicy resortu poinformowali, że w tej sytuacji w drodze wyjątku Szkoła im. S. Konarskiego może kompletować klasę 11. □

wilnoteka.lt

PULS KURIERA

ZDJĘCIE DNIA

Ćwiczenia wojsk inżynierskich pierwszego batalionu im. Juozasa Vitkauskasa w Panemunė
Fot. ELTA

KOMENTARZ DNIA

Czym zaowocuje psucie systemu podatkowego?

Rządzący, po „sporządkowaniu” aptek i „zwalczeniu” alkoholu, biorą się za kolejne rzeczy, które nie wymagały ich interwencji. Za system podatkowy. Żeby była jasność – on wymaga napraw, ale na pewno nie przez ludzi, którzy odpowiadają za powyższe.

Problemem litewskiego systemu podatkowego jest to, że przez niskie dochody mieszkańców, centralizację i względnie wysoki VAT bez żadnych ulg, państwo stało się głównym graczem w gospodarce. W związku z tym w naturalny sposób to państwo jest łakomym kąskiem dla oligarchicznych grup kapitału, które fundują swoje kieszonkowe partyjki i mają swoich prywatnych urzędników w rządzie, żeby uzyskać jak najlepszy dostęp do środków publicznych. W ten sposób dochodzi do sytuacji, w której mamy regresywny system podatkowy – zarabiający najmniej płaci 15 proc. podatku od dochodu i 21 proc. VAT (PVM) przy każdym zakupie, ale już oligarcha kręcący fakturą karuzelą i „optymalizujący” podatki w rajach podatkowych – płaci mniej niż 5%.

Jeśli zatem ktoś, patrząc na to wszystko, uważa, że zamiast uszczelniać system podatkowy dla korporacji, zmniejszać VAT choćby na pielnicy dla dzieci i produkty pierwszej potrzeby, trzeba podnieść opodatkowanie drobnej działalności gospodarczej i wprowadzić progresywny podatek dla tych, którzy zarabiają trochę powyżej minimum – jest idiotą. I niech się nie dziwi, że mieszkańcy nie mają zaufania do władzy.

Rajmund Klonowski

CYTAT DNIA

„Uważam, że nie można odpychać ludzi, którzy przybywają. Trzeba ich przyjąć, pomóc im, zatroszczyć się o nich, towarzyszyć im i zobaczyć, gdzie można ich umieścić”. – powiedział papież Franciszek w wywiadzie dla Reutersa komentując migracyjną politykę zerowej tolerancji, realizowaną przez USA

Jubileuszowe Święto Pieśni coraz bliżej

ze str. 1 »

Święto Pieśni to swego rodzaju fenomen. Organizowane jest od ponad 90 lat i zawsze we wspólnym śpiewie jednoczą tysiące ludzi. Już pierwsze miało imponujące rozmiary – w 1924 r. w Kownie, zgromadziło 3 tysiące wykonawców i 10 tysięcy widzów. W dwudziestolecium międzywojennym odbyły się zaledwie trzy edycje, ale tradycja przerwała nawet okres sowiecki. Co więcej – Święto Pieśni Litwini zabrali ze sobą wszędzie tam, gdzie rzucił ich los. Organizowali je zesłańcy z Litwy na Syberii, a także emigranci, w obozach przejściowych w Niemczech, w drodze na Zachód. W 2003 roku Święto Pieśni zostało wpisane na Listę Dziedzictwa Niematerialnego Ludzkości UNESCO jako tradycja krajów bałtyckich.

To wydarzenie o znaczeniu narodowym jest organizowane na Litwie co cztery lata. Tegoroczne będzie jednym z najważniejszych wydarzeń obchodów 100-lecia niepodległości. Jego nazwa została zaczerpnięta ze słów hymnu narodowego „W imię Litwy” (Vardan tos). Święto rozpocznie się w Kownie koncertem „Dzień Pieśni”, 30 czerwca. Uroczyste otwarcie w Wilnie nastąpi 1 lipca, na placu Daukantasa przed Pałacem Prezydenckim.

Pewną nowością w czasie tegorocznego święta jest specjalny program „Z serca do serca”, który zostanie poświęcony wspólnotom Litwinów na świecie oraz mniejszościom narodowym na Litwie. Organizatorzy zapowiadają, że na placu Ratuszowym w Wilnie powstanie miasteczko prezentujące tradycje, obyczaje, dorobek ponad 30 wspólnot litewskich z całego świata oraz mniejszości narodowych na Litwie. Nie zabraknie również Polaków,

choć trzeba przyznać, że o polskie zespoły wcale w czasie wakacji nie jest łatwo. Większość z nich wykorzystuje ten czas na zagraniczne koncerty czy udział w festiwalach.

Na placu Ratuszowym program ludowy zaprezentuje Zespół Pieśni i Tańca „Wilenska” ze Szkoły Średniej im. Władysława Syrokomli w Wilnie.

– Dużo występujemy, także w czasie wakacji. Uczniowie chętnie uczestniczą w koncertach. Często wiąże się to z wyjazdami, chyba dlatego nie trzeba specjalnie zachęcać. Koncert na placu Ratuszowym odbędzie się tuż po naszym powrocie z Częstochowy. Będzie to nasz pierwszy udział w Święcie Pieśni jako zespołu – powiedziała „Kurierowi Wileńskiemu” Janina Łabul, kierownik zespołu.

W czasie koncertu mniejszości narodowych będzie można usłyszeć Black Biceps.

– Na program przewidziane jest ok. pół godziny. Zaprezentujemy nasze znane utwory, na pewno zaśpiewamy także po polsku – skomentował Edgar Krivelis, członek zespołu.

3 lipca to Dzień Folkloru. Koncerty będą się odbywały w Ogrodzie Bernardyńskim, w Cielętniku, na placu Katedralnym, a w Filharmonii Narodowej wystąpią kameralne zespoły wokalne. 4 lipca w Ogrodzie Bernardyńskim i na placu Katedralnym zaprezentuje się 100 amatorskich zespołów teatralnych, zaś w Parku Górnym odbędzie się Wieczór Zespołów. 5 lipca na stadionie na Lipówce wystąpią zespoły taneczne, a w sali Vilniaus pramogų arena – orkiestry dęte. Zamknięcie Święta Pieśni zaplanowano na 6 lipca, w święto Koronacji Mendoga. Tego wieczoru w Zakrecie zabrzmie 12-tysięczny chór. Momentem kulminacyjnym zaś będzie wspólne śpiewanie hymnu narodowego Litwy.

Święto Pieśni zostanie w tym roku upamiętnione również okolicznościową monetą. Bank Litwy poinformował, że 26 czerwca wejdzie do obiegu moneta o nominale 2 euro, poświęcona temu wydarzeniu. Przewidziany nakład monety to pół miliona sztuk.

To już druga moneta upamiętniająca Święto Pieśni, jaką wyemitował Bank Litwy. Pierwsza, była o nominale 10 litów, ze stopu miedzi i niklu, która weszła do użytku w 1994 r.

Nowe 2 euro upamiętniające Święto Pieśni będzie pierwszą monetą, znajdującą się w obiegu poza granicami kraju jako oficjalny środek płatniczy w całej strefie euro. Ci, którzy chcą stać się posiadaczami pamiątkowej monety, mogą wymienić na nią zwykle 2 euro w kasach Banku Litwy już od 26 czerwca.

Wielkie wydarzenie wymaga jednak ogromnych przygotowań. Konieczne jest także sprawne działanie służb medycznych i porządkowych. O szczegółach dotyczących zabezpieczeń święta poinformowano w czasie śródowej konferencji prasowej.

Nad zdrowiem uczestników święta mają czuwać 32 ekipy pogotowia, nie będziemy również narzekać na brak policji. Organizatorzy zachęcają, by w czasie święta zrezygnować z podróży do centrum własnym samochodem i wybrać transport publiczny, który w czasie całego święta będzie bezpłatny dla uczestników, a 6 lipca – dla wszystkich podróżujących po Wilnie.

Iłona Lewandowska

Przedstawiciele policji i odpowiedzialni za służbę zdrowia przedstawili system działania służb podczas Święta Pieśni **Fot. ELTA**

Dużo występujemy, w czasie wakacji. Uczniowie chętnie uczestniczą w koncertach. Często wiąże się to z wyjazdami, chyba dlatego nie trzeba specjalnie zachęcać. Koncert na placu Ratuszowym odbędzie się po powrocie z Częstochowy

Litwa oczami turystów

Liczba przyjazdów na Litwę turystów zagranicznych rośnie z roku na rok. W pierwszym kwartale 2018 r., przed rozpoczęciem okresu turystycznego, liczba turystów z zagranicy wzrosła o 7,7 proc, w porównaniu z rokiem ubiegłym.

W tym okresie na Litwę przebyło 2679 tys. cudzoziemców. Liczba turystów z Litwy podróżujących za granicę także wzrosła, o 10,9 proc.

Na wzrost zainteresowania wypoczynkiem na Litwie wpływają dobra promocja Litwy za granicą oraz artykuły ukazujące się w zagranicznych pismach branżowych, w których Litwa opisywana jest jako jedno z najciekawszych turystycznie miejsc w Europie.

– Reklamujemy Litwę nie tylko wśród potencjalnych turystów, lecz także wśród przedstawicieli mediów i biur podróży z całego świata. Przykładowo, reklamujemy się w londyńskim metrze, w Rydze i Tallinie, mamy kampanie reklamowe w brytyjskich czasopismach podróży, w izraelskich dziennikach, na lotnisku w Warszawie. Szeroko nasz kraj rozreklamowano poprzez reklamy cyfrowe – powiedziała Indrė Trakimaitė-Šeškuvienė, tymczasowa kierowniczka Departamentu Turystyki.

Według danych Departamentu Turystyki w pierwszym kwartale br. najwięcej turystów na Litwę przybyło z Rosji – 43 tys., Białorusi – 36 tys., Łotwy – 29 tys., Polski – 25 tys., Niemiec – 18,9 tys., Ukrainy – 18 tys., Wielkiej Brytanii – 11 tys., Estonii – 10 tys., Szwecji – 6,6 tys., Norwegii – 6,1 tys.

– Wskaźniki te pozwalają mówić o pozytywnych wynikach głównego wyzwania turystyki litewskiej, które jest ukierunkowane na zmniejszenie sezonowości. W zeszłorocznej kampanii reklamowej

Na wzrost zainteresowania wypoczynkiem na Litwie wpływa, doobra promocja Litwy za granicą
Fot. ELTA

dużo uwagi poświęciliśmy na to, żeby rozreklamować nasz kraj w okresie jesiennym i zimowym. Wyniki kampanii przekroczyły oczekiwania. Widzimy, że zagraniczni turyści coraz częściej wybierają swoją podróż na Litwę w okresie poza sezonem – w ciągu pierwszych trzech miesięcy tego roku odwiedziło nas o 19 tys. więcej turystów w porównaniu z zeszłym rokiem – podkreśliła Indrė Trakimaitė-Šeškuvienė.

O 25,3 procent wzrosło zakwaterowanie turystów z Niemiec. W pierwszym kwartale 2018 roku, liczba turystów z krajów Unii Europejskiej wzrosła prawie o 10 procent. Jest również ożywienie na rynku rosyjskim – turystów

W tym okresie na Litwę przebyło 267,9 tys. cudzoziemców. Liczba turystów z Litwy podróżujących za granicę także wzrosła, o 10,9 proc.

z tego kraju przybyło na Litwę o 14,9 proc. więcej niż w tym samym okresie ubiegłego roku.

– **Ciekawostką jest fakt**, że w pierwszym kwartale tego roku wzrost turystów zagranicznych na Litwie niespodziewanie wyprzedził wzrost krajowych turystów – podkreśliła Indrė Trakimaitė-Šeškuvienė.

Ogółem, w pierwszym kwartale tego roku w litewskich obiektach noclegowych zatrzymało się 546 tys. turystów, czyli o 7,3 proc. więcej niż w tym samym okresie ubiegłego roku. Liczba ta nie obejmuje turystów, którzy decydują się na zakwaterowanie w gospodarstwach agroturystycznych oraz turystów przebywających w sektorze prywatnym.

W ubiegłym roku z co najmniej jednym noclegiem na Litwie podróżowało 2,9 mln turystów, z których 1,55 mln to turyści z zagranicy i 1,37 mln turystów miejscowych. Przychody z turystyki w 2017 roku wyniosły 1,89 mld euro, czyli o 9,3 procent wię-

cej niż w 2016 roku. Departament Turystyki przewiduje, że w 2018 roku wzrost ruchu turystycznego będzie o 6-6,5 proc. większy.

Tymczasem, mieszkańcy Litwy wybierają wakacje za granicą. W tym roku liczba turystów z Litwy podróżujących za granicę wzrosła o 10,9 proc. do 393,9 tys. osób. Liczba podróży za granicę w sprawach prywatnych wzrosła o 12,7 proc., do 290,4 tys., w sprawach służbowych – o 6,2 proc. do 103,5 tys.

W pierwszym kwartale tego roku za granicę wyjechało na wakacje 272,8 tys. osób, czyli o 8,7 procent więcej niż w 2017 roku, w tym samym okresie. 54,7 procent turystów wskazało, że zatrzymali się u rodziny, przyjaciół lub w sektorze prywatnym, 42,9 proc. wskazało, że zatrzymali się w hotelach, motelach.

Liczba podróży zagranicznych w ciągu roku wzrosła o 0,7 proc., czyli 494,9 tysięcy. Liczba podróży zagranicznych w sprawach prywatnych w pierwszym półroczu br. wzrosła o 1,6 proc, do 431,5 tys., natomiast liczba podróży służbowych spadła o 5,1 proc. do 63,4 tys.

Turyści z Litwy, podróżując za granicę w ciągu pierwszego półrocza 2018 roku, wydali 186,5 mln euro, to jest o 10,7 proc. więcej niż w tym samym okresie 2017 roku.

W pierwszym kwartale tego roku turyści z Litwy najczęściej wyjeżdżali do: Wielkiej Brytanii – 43,3 tys. osób, na Białoruś – 37,8 tys., do Polski 30,2 tys., na Łotwę 29,0 tys., Niemiec 23,5 tys., Norwegii 21,6 tys. osób. □

Honorata Adamowicz

KRONIKA KRYMINALNA

Eksplozja w Londyńskim metrze

Londyńska policja metropolitalna poinformowała, że niewielka eksplozja na stacji metra Southgate została wywołana przez zwarcie. Nic nie wskazuje na to, aby zajęcie miało charakter incydentu terrorystycznego. Pogotowie ratunkowe podało w oświadczeniu, że na miejscu opatrzone trzy osoby, a dwie zabrano do szpitala na dalsze badania. Jak jednak podkreślono, nikt nie odniósł obrażeń.

Nielegalna produkcja tytoniu

W Polsce prokuratura Okręgowa Bydgoszczy skierowała do sądu w tym mieście akt oskarżenia przeciwko 19 osobom, które według niej działały w zorganizowanych grupach przestępczych, zajmujących się nielegalną produkcją i obrotem wyrobami tytoniowymi.

Według śledczych kilkunastoosobową grupą kierował obywatel Armenii Ararat S. Od sierpnia 2014 roku do lutego 2015 roku z tej fabryki miało trafić do obrotu ponad 2 mln paczek papierosów bez znaków akcyzy.

Fałszywe sklepy internetowe

W Polsce zatrzymano czterech młodych mieszkańców Pomorza, którzy tworzyli szajkę prowadzącą fałszywe sklepy internetowe. Grupa oszukała co najmniej 2,7 tysiąca osób, wyłudżając od nich ponad 2,5 mln zł, które za inwestowała w kryptowaluty. Zatrzymań mężczyzn w wieku 22 i 23 lata dokonali funkcjonariusze gdańskiego CBŚP.

STT zatrzymała mera Poniewieża

Funkcjonariusze Służby do Badań Specjalnych (Specialiųjų tyrimų tarnyba, STT) we wtorek, 19 czerwca zatrzymano mera Poniewieża Rytisa Mykolasa Račkauskasa, jego doradczynię Gintarę Maskoliūnienę oraz dyrektora administracji Rimantasa Paužę. Wicedyrektor administracji Tomas Jukna został przesłuchany w charakterze świadka specjalnego. STT ma podstawy sądzić, że w Samorządzie m. Poniewieża mogło dojść do nadużyć służbowych – wydawania niezgodnych z prawem zleceń urzędnikom administracji samorządu w celu stworzenia niektórym przedsiębiorstwom sprzyjających warunków do wygrania przez nie przetargów otwartych.

Podejrzewa się, że za przyjęcie przychylnych decyzji odwdzięczono się łapówką.

Na celowniku funkcjonariuszy STT znalazły się przetargi otwarte związane z planowaną budową 50-metrowego basenu w kompleksie sportowym „Aukštaitija” oraz przetargi związane z budową podziemnych kontenerów na odpady oraz realizacją samorządowego programu „Atsinaujiantis Panevėžys” („Odnawiający się Poniewież”).

Jak poinformowała kierownik Służby Przetargów Otwartych Diana Vilytė, po otrzymaniu sygnałów kierowana przez nią służba ustaliła, że wymogi

kwalifikacyjne przetargu na budowę basenu w Poniewieżu dotyczące posiadania doświadczenia z zakresu budowy 50-metrowego basenu ograniczały konkurencję. Procedury zostały przerwane, przetarg dotychczas nie został ogłoszony.

Poparcie dla budowy w Poniewieżu basenu wyraził również premier Saulius Skvernelis, który na początku stycznia odwiedził poniewieski samorząd. Wówczas mer Račkauskas powiedział, że budowę nowego basenu ze wsparciem finansowym rządu można by było rozpocząć już w 2019 roku. Prace budowlane pochłonęłyby około 10 mln euro. Rewizje przeprowadzane są w miejscu pracy i w miesz-

kaniach podejrzanych osób. Z Samorządu m. Poniewieża i niektórych zamkniętych spółek akcyjnych zarekwirovano dokumenty potrzebne do prowadzenia śledztwa.

STT w późniejszym terminie zamierza podać obszerniejszą informację na temat zatrzymań i rewizji. Rytis Mykolasa Račkauskas został wybrany na mera Poniewieża jako przedstawiciel ruchu „Povilas Urbšys už sąrašą KARTU” („Povilas Urbšys za listą RAZEM”). Po tym, gdy doszło do nieporozumień z posłem Povilasem Urbšyssem, z tego ruchu wycofała się prawie cała frakcja rady samorządu, w tym – mer.

wilnoteka.lt

19 czerwca zatrzymano mera Poniewieża Rytisa Mykolasa Račkauskasa i jego doradczynię
Fot. archiwum

W Moskwie zatrzymano kobietę podejrzaną o szpiegostwo

W Moskwie zatrzymano podejrzaną o szpiegostwo Karinę Curkan, której imię i nazwisko jest całkowicie zbieżne z danymi menedżerki wysokiego szczebla państwowej firmy energetycznej Inter RAO – podał w środę dziennik „Wiedomosti”

Gazeta informuje, że sprawa Curkan jest opatrzona klauzulą „tajne” i że kobiecie grozi od 10 do 20 lat pozbawienia wolności.

Powołując się na źródło zbliżone do rosyjskich służb specjalnych dziennik podał, że

podejrzenia wobec zatrzymanej dotyczą współpracy ze służbami specjalnymi krajów wschodnioeuropejskich należących do NATO, w tym Rumunii.

W zeszły piątek przeprowadzono rewizje w miejscu pracy Curkan, w jej mieszkaniu, a także w firmie Inter RAO i u wysokiej rangi przedstawiciela ministerstwa energetyki Rosji.

Dane zatrzymanej kobiety są takie same, jak imię, imię ojcowskie i nazwisko menedżerki, która zasiada w zarządzie Inter RAO, a dwa źródła „Wie-

domosti” potwierdziły, że zatrzymana jest powiązana z tą firmą.

Według „Wiedomosti” Curkan związana była w ostatnich latach z projektami energetycznymi na Litwie, w Mołdawii i Turcji.

Obroncy złożyli apelację od decyzji o umieszczeniu kobiety w areszcie, jednak na razie nie wiadomo, kiedy apelacja zostanie rozpatrzona.

Kontrolowany przez państwo holding Inter RAO to wyłączny eksporter i importer energii elektrycznej w Rosji. □

Rozbito gang przemytników broni

W ramach wspólnej akcji chorwackie, niemieckie i szwajcarskie władze policyjne rozbiły grupę przestępczą, która sprzedawała broń przemyconą z Chorwacji – poinformowała we wtorek zajmująca się tą sprawą prokuratura w Essen na północnym zachodzie Niemiec.

Według niej tylko w Chorwacji dokonano w poniedziałek 19 aresztowań. W Essen siły specjalne zatrzymały 42-letniego mężczyznę z Bośni i Hercegowiny, a w trakcie przeszukań trzech obiektów w tym mieście znaleziono karabin automatyczny i 15 kilogramów amunicji. Sąd zatwierdził tymczasowe aresztowanie 42-latkę jako podejrzanego o nielegalny handel bronią i naruszenie ustawy o kontroli broni wojskowej.

Dwaj inni podejrzani to

W ramach wspólnej akcji chorwackie, niemieckie i szwajcarskie władze policyjne rozbiły grupę przestępczą **Fot. archiwum**

45-letni Niemiec mający mieszkanie w Monachium i w Szwajcarii oraz 46-letni Chorwat z miejscowości Eching koło Monachium. „Wszystkim trzem zarzuca się wielokrotne nabywanie i sprzedawanie broni pochodzącej z Chorwacji” – powiedziała rzeczniczka prokuratury w Essen. W Bawarii i w

Szwajcarii rewizjom poddano po dwa obiekty. Jak głosi komunikat chorwackiego ministerstwa spraw wewnętrznych, od września 2016 roku do czerwca 2018 roku przestępcy przemycili bądź próbowali przemycić między innymi 46 sztuk broni krótkiej, 63 sztuki broni długiej i pięć granatów ręcznych. □

Felieton [Okoniem]: Fałszywe faktury i interes Kremla

Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie podała szczegóły dotyczące zastrzeżeń wobec Związku Polaków na Litwie. Sprawa jest poważna – do akcji wkroczyła polska prokuratura. Wedle ujawnionych informacji ZPL, a dokładnie jego prezes, fałszował dokumenty, na podstawie których uzyskiwał później zwrot kosztów z budżetu RP.

Kosztów nieistniejących – wytworzonych przy pomocy programu graficznego. Warto dodać, iż chwilę wcześniej Michał Mackiewicz – bo o nim mowa – po raz kolejny został wybrany na szefa tej polskiej organizacji na Litwie. Mackiewicz najwyraźniej nie ma problemu z kwestią fałszowania faktur. Narracja władz Związku, czyli m.in. jego samego, jest taka, że jest on ofiarą polskich władz, które „sprzedały” mieszkających na Litwie Polaków. Nie ma sensu zagłębiać się w te kuriozalne tłumaczenia. Ale warto zwrócić uwagę na dwa aspekty tej sprawy.

Po pierwsze, do tej pory Polska nie była zainteresowana ani budowaniem potencjału społeczności naszych rodaków za wschodnią granicą, ani tym bardziej wykorzystaniem ich aktywności, atutów do budowania choćby bezpieczeństwa RP i naszego regionu. Sytuacja z dominującymi organizacjami polskimi na Litwie jest wręcz odwrotna – są w silnym sojuszu z Rosjanami reprezentującymi w stu procentach pogląd Kremla. Ustami Akcji Wyborczej Polaków na Litwie w litewskim parlamencie jest reprezentantka mniejszości rosyjskiej, która konsekwentnie protestuje przeciwko obecności NATO w Europie Środkowo-Wschodniej. Po drugie, sprawy związane z defraudacją pieniędzy publicznych przez te organizacje do tej pory w zdecydowanej większości uchodziły płazem. Między innymi dlatego, iż instytucje RP nie traktowały finansowania polskich organizacji na Wschodzie

jako ważnej, wręcz strategicznej inwestycji, lecz jak przymusową działalność charytatywną – bez większego znaczenia. To dlatego ZPL mógł przez długi czas pobierać z budżetu środki na druk 4 tys. gazet, a drukował tylko tyśiąc – okradał nas w ten sposób podwójnie – bo ograniczając nakład polskojęzycznego tytułu, zmniejszał jego oddziaływanie, działał wbrew interesowi polskiej społeczności na Litwie. Tymczasem polskie media na Wschodzie to sprawa arcyważna wobec niezwyklej ekspansji mediów rosyjskich. Walcząc z patologiami, FPPnW wykonuje świetną robotę. Trzeba trzymać kciuki, by jej aktywność przyczyniła się nie tylko do wyeliminowania działań finansowanych z naszego budżetu, a stojących w jawnej sprzeczności z interesem RP, ale także do umocnienia polskich mediów na terenach dawnych Kresów. □

Katarzyna Gójska
Gazeta Polska

KRONIKA KRYMINALNA

180 osób zaginionych po zatonięciu promu

Indonezyjskie służby poszukiwawczo-ratownicze podały, iż obecnie 180 osób uznaje się za zaginione – wcześniej indonezyjskie władze twierdziły, że na promie znajdowało się 130 osób. Prom zatonął w poniedziałek. Nie wiadomo, czy wśród pasażerów byli cudzoziemcy. W poniedziałek uratowano 18 osób i odnaleziono dwa ciała.

Powodzie w Indiach i Bangladeszu

W gwałtownych powodziach spowodowanych monsunowymi ulewami zginęło w północno-wschodnich Indiach i w Bangladeszu kilkudziesięciu ludzi, a ponad milion osób musiało uciekać z zagrożonych miejsc. Brahmaputra wystąpiła z brzegów, zalewając w zeszłym tygodniu ponad 1500 wsi w indyjskim stanie Asam.

Antyrządowe protesty w Nikaragui

Co najmniej sześć osób zginęło, a 34 zostały ranne w mieście Masaya na południu Nikaragui, gdzie we wtorek doszło do kolejnych starć między siłami bezpieczeństwa a uczestnikami antyrządowych protestów. W Masai, gdzie protestujący od ponad dwóch tygodni okupują komisariat policji, zatrzymanych zostało też ponad 20 kobiet. Ponadto w jednej z dzielnic stolicy kraju Managui, Ticuantepe, obrażenia podczas antyrządowych wystąpień odniosło 36 osób.

Strony przygotowano na podstawie BNS i PAP

SPRINTEM

Marco Rossi selekcjonerem Węgier

Marco Rossi został selekcjonerem piłkarskiej reprezentacji Węgier. 53-letni Włoch zastąpił Belga Georgesa Leekensa, który od listopada ubiegłego roku poprowadził Madziarów tylko w towarzyskich meczach. Węgrzy w ostatnich miesiącach przegrali z Kazachstanem 2:3, Szwecją 0:1 i Australią 1:2. Z Białorusią zremisowali 1:1.

Bramkarz Hassen już nie zagra

Bramkarz reprezentacji Tunezji Moez Hassen już nie zagra w piłkarskich mistrzostwach świata w Rosji. Odniósł kontuzję barku w meczu z Anglią, przegranym przez drużynę z Afryki 1:2. Hassen zderzył się z Jesse Lingardem już w piątej minucie, a boisko w Wołgogradzie opuścił dziesięć minut później, gdy Tunezja przegrywała 0:1. Zastąpił go Farouk Ben Mustapha.

Leno w Arsenalu, Wilshere odchodzi

Bramkarz Bernd Leno przeszedł z Bayeru Leverkusen do Arsenalu Londyn. 26-letni Niemiec kosztował „Kanonierów” według mediów 25 milionów euro. Stołeczny zespół ma z kolei opuścić pomocnik Jack Wilshere. Kontrakt Wilshere’a obowiązuje do końca czerwca, a sam zawodnik napisał, że nie będzie chciał go przedłużyć. Leno jest drugim zawodnikiem sprowadzonym przez hiszpańskiego szkoleniowca Emery’ego, który zastąpił Arsene’a Wengera po ponad dwóch dekadach pracy Francuza w klubie.

Polska specjalność

Ku wielkiemu rozczarowaniu tysięcy polskich kibiców, którzy przybyli do Moskwy, Polska w pełni zasłużenie przegrała na Stadionie Spartaka w pierwszym swoim meczu na mistrzostwach świata z Senegalem 1:2.

Po raz trzeci w XXI wieku piłkarska reprezentacja Polski wystartowała w mistrzostwach świata i po raz trzeci rozpoczęła je od kompromitującej porażki z rywalem cokolwiek egzotycznym. W 2002 roku lepsza stosunkiem 2:0 była Korea Południowa. Cztery lata później w tych samych rozmiarach pobił Białą – czerwonych Ekwador. Tym razem było o tyle tylko lepiej, że cztery minuty przed końcem, przy tym samym fatalnym 0:2 Grzegorz Krychowiak zdobył honorową bramkę. No ale po kolei.

Była 37 minuta gry. Łukasz Piszczek mimo wygranej pozycji, przegrał na swojej prawej stronie, na wysokości mniej więcej linii środkowej boiska, pojedynek z potężnym jak tur Mbaye Niangiem. Ten pognął do przodu, zgrał do środka do Sadio Mane, kapitan Senegalczyków przyjął i szybko przegrał piłkę na drugą stronę do Idrissy Gueye, a ten mając dużo miejsca i czasu przymierzył sprzed pola karnego w długi róg polskiej bramki.

Michał Pazdan rzucił mu się desperacko pod nogi, ale nie zdążyło przeciąć lotu piłki. Ta minęła go i trafiła nadbiegającego jeszcze z interwencją Thiago Cionka, który zmienił kierunek jej lotu i czekający już na nią w odpowiednim miejscu polski golkeeper Wojciech Szczęsny mógł tylko bezradnie patrzeć jak futbolówka wpada do siatki w drugi z rogów jego bramki.

Nie był ten gol żadnym dziełem przypadku. Raczej kwintesencją tego co działo się wcześniej, zwłaszcza po prawej polskiej stronie. Pierwszego błędu Piszczka, młodszy od niego o dziewięć lat Niang jeszcze nie wykorzystał, w drugiej sytuacji z sobie tylko znanych

Thiago Cionek i Sadio Mane

powodów Sadio Mane mając wolny cały korytarz boiska wyhamował akcję, za trzecim razem stało się już to co wcześniej w powietrzu wisiało.

Na drugą odsłonę na boisko nie wyszedł grający przed Piszczkiem równie słabo Jakub Błaszczykowski. Selekcjoner Polaków wpuścił w jego miejsce Jana Bednarka i zmienił ustawienie w obronie z czwórki na trójkę obrońców. Ustawienie to testował przez ostatnie pół roku, ale z powodu odniesionej tuż przed mistrzostwami kontuzji przez filara defensywy Kamila Glika zdecydował się wrócić do starego schematu z czwórką defensorów. Na pomeczowej konferencji Nawalka stwierdził, że powodem zmiany był uraz Błaszczy-

kowskiego. Pytany o to samo Bednarek o powodach zmiany selekcjonera wypowiadać się nie chciał. Jak było tak było, ważne że Polacy zaczęli grać lepiej. Sygnał do ataku dał kapitan Robert Lewandowski. Ruszył samotnie z piłką od połowy boiska i tylko faul tuż przed polem karnym zdołał uratować Senegalczyków. Z wolnego sam poszkodowany uderzył bardzo ładnie, technicznie w okolice „okienka”, ale za lekko. Senegalski bramkarz wyciągnął się jak długi i wyrzucił piłkę na róg.

Kilka minut później, niestety tylko na tę jedną chwilę, przebudził się zupełnie fatalny przed przerwą Arkadiusz Milik.

str. 9 >>

W inauguracyjnym spotkaniu rosyjskiego mundialu Białą-Czerwoną ulegli we wtorek w Moskwie Senegalowi

ze str. 8 » **Polska specjalność**

Odebrał piłkę w wysokim pressingu, zagrał na lewo do zdecydowanie najjaśniejszej postaci tego meczu w polskiej drużynie czyli Macieja Rybusa, ten podciągnął do linii końcowej, dograł przed bramką, ale mający wszelkie dane do zmazania błędu sprzed przerwy Piszczek skiksował fatalnie. I gdy zaczęło się wydawać, że wyrównanie jest rzeczą realną stała się rzecz niewytłumaczalnie koszmarna. Po kwadransie drugiej połowy, gdy Afrykańczycy kradli już czas gdzie i jak popadnie, Grzegorz Krychowiak nie wiedząc czemu zagrał z połowy rywala długą, górną piłkę w stronę własnej bramki. Jan Bednarek spokojnie obserwował jej lot, a Wojciech Szczęsny wyszedł z bramki przed własne pole karne z oczywistym zamiarem jej wybicia. I wtedy między Bednarka a Szczęsnego wpadł niesamowity we wtorek Mbaye Niang, przejął piłkę i stało się jasne, że po chwili wpakuje ją do pustej polskiej bramki co rzecz jasna niezwłocznie uczynił. Bednarek tłumaczył po meczu, że Polacy Nianga nie widzieli, bo sędzia wpuścił go akurat spoza boiska. Faktycznie decyzja arbitra była cokolwiek niefortunna, ale gol padł prawidłowo.

Druga stracona bramka podcięła Biało – czerwonym skrzydła zupełnie. Pomysłu nie mieli jeszcze bardziej i choć w większości to oni posiadali piłkę i to nawet na połowie przeciwnika, nie wynikało z tego absolutnie nic. Grając wolno, słamazarnie, bezradnie nie było szans by zaskoczyć dominującego przede

Jednym z największych problemów polskiego zespołu w meczu z Senegalem był nieporządek w środkowej strefie boiska

wszystkim agresywnością przeciwnika. Mniej więcej od 70. minuty polscy kibice – którzy piękny, utrzymany w czerwono – białej tonacji stadion, dodatkową bielą i czerwienią wypełnili prawie do reszty – coraz częściej zaczęli wznosić okrzyk „Polska grać!” wsparty soczystym, najpopularniejszym polskim przekleństwem skutecznie tłumionym równymi, rytmicznymi dźwiękami afrykańskich bębenków którymi wspierała swoich graczy kilkunastokrotnie mniej liczna grupa fanów z Senegalu.

I gdy nic na to nie wskazywało cztery minuty przed końcem nadzieja wróciła. Rzut wolny zza linii środkowej, dobrze bita piłka w pole karne skąd Grzegorz Krychowiak głową wpakuował ją do bramki. Choć jednak z doliczonym czasem Polacy mieli jeszcze osiem minut na doprowadzenie do remisu nie byli w stanie choćby raz poważniej zagrozić senegalskiej bramce.

Adam Nawalka starał się na pomeczowej konferencji zachowywać stoicki spokój, ale kropli potu na twarzy nie sposób było

mu ukryć. – Przeciwnik niczym nas nie zaskoczył, mieliśmy swój plan na ten mecz, ale mieć plan a go wykonać to dwie różne rzeczy – skwitował. – Wiele elementów w naszej grze było bardzo słabych. Bardzo istotne będą przygotowania do następnego meczu. Mamy w sobie dużo sił i potencjału, by przystąpić do meczu z Kolumbią z odpowiednim nastawieniem i walczyć o zwycięstwo – zakończył.

Porażka z Senegalem oznacza, że już drugi mecz turnieju, w niedzielny wieczór w Kazaniu z Kolumbią, która we wtorek w naszej grupie także sensacyjnie przegrała 1:2 z Japonią, będzie dla Polaków meczem o wszystko. – Jeszcze Polska nie zginęła póki my żyjemy – odpowiedział Jan Bednarek pytany przez dziennikarzy skąd upatrywać nadziei i nie pozostaje nic innego jak mu uwierzyć. ■

Specjalnie dla Kuriera z 21. mistrzostw świata
Jarosław Tomczyk,
Moskwa, Stadion Spartaka
Fot. archiwum

Igrzyska 2024: koszykarz Tony Parker pierwszym ambasadorem

Francuz Tony Parker jest pierwszym ambasadorem igrzysk olimpijskich Paryż 2024. „Nie wahałem się długo, gdy otrzymałem propozycję” – powiedział koszykarz zespołu NBA San Antonio Spurs podczas prezentacji, która odbyła się w stolicy Francji u stóp Wieży Eiffela.

36-letni Parker jest rekordzistą pod względem liczby wy-

stępów w play off w NBA – ma za sobą 17 sezonów z rzędu w tej fazie rozgrywek. W minionych rozgrywkach jego ekipa, w której gra od 2001 roku, uległa jednak już w pierwszej rundzie późniejszemu mistrzom Golden State Warriors 1–4.

Francuz to czterokrotny mistrz rozgrywek za oceanem (2003, 2005, 2007, 2014), mistrz Europy z 2013 roku i dwukrot-

ny uczestnik igrzysk olimpijskich (2012 i 2016).

Paryż i Los Angeles zostały oficjalnie zatwierdzone jako gospodarze letnich igrzysk – odpowiednio – w 2024 i 2028 roku – podczas sesji MKOl 13 września 2017 roku w Limie. Stolica Francji poprzednio była gospodarzem największej sportowej imprezy świata w 1900 oraz 1924 roku. ■

SPRINTEM

ME w szermierce: złoto dla Rosji

Rosyjskie drużyny szablistek i florecistów zdobyły w Nowym Sadzie złote medale szermierczych mistrzostw Europy w Nowym Sadzie.

Brąz dla Polski wywalczyli floreciści, którzy w pojedynku o trzecie miejsce pokonali Francuzów 45:39. W finale Rosjanie, mistrzowie olimpijscy z Rio de Janeiro, pokonali Włochów 45:38.

MŚ 2018: czarter dla Knudsen

Duński piłkarz Jonas Knudsen, który jest w kadrze na mistrzostwa świata w Rosji, poleciał na kilkanaście godzin do domu, by zobaczyć urodzoną kilka dni temu córkę.

Lot czarterowy spontanicznie zorganizowali i opłacili obrońcy koledzy z reprezentacji. Knudsen to drugi duński piłkarz, który w ostatnim czasie został ojcem. Na początku czerwca Christianowi Eriksenowi urodził się syn.

ATP: porażka Murraya

Były lider rankingu tenisistów Andy Murray przegrał z Australijczykiem Nickiem Kyrgiosesem w pierwszej rundzie turnieju ATP na trawiastych kortach Queen's Clubu w Londynie. Był to pierwszy mecz Szkota po prawie rocznej przerwie. Murray nie grał od 12 lipca 2017 roku, gdy w ćwierćfinale Wimbledonu przegrał z Amerykaninem Samem Querreyem. Odczuwał wtedy od dłuższego czasu silny ból w prawym biodrze.

Strony przygotował
Witold Janczys

„Słowo jak witraż duszy”

Od czterech lat uczniowie Gimnazjum im. F. Ruszczyca w Rudominie biorą udział w Międzynarodowym Konkursie Literackiej Twórczości Dzieci i Młodzieży im. Wandy Chotomskiej.

Główne cele konkursu to inspirowanie zainteresowań literackich, czytelniczych, pobudzenie wyobraźni, wrażliwości, podkreślenie i promowanie talentu dziecka, zachęcanie do podejmowania prób literackich.

Konkurs cieszy się wielką popularnością zarówno w Polsce jak i poza jej granicami. Jeżeli chodzi o młodzież polonijną, to prace są nadsyłane ze Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Turcji, Kanady, Ukrainy, Białorusi, Litwy.

Na XXXIV konkurs nadesłano 8195 zestawów wierszy, opowiadań i prób dramatycznych.

Uroczysta gala wręczenia nagród oraz antologii, w której zawarte są utwory laureatów odbyła się 21 maja w Słupsku Fot. archiwum

nych. Wyłoniono 134 laureatów z Polski i 31 ze szkół polonijnych. Wyróżniono zaś 269 uczniów.

Cieszymy się iż w tym roku mamy aż 6 laureatów, a są nimi: Wiktoria Proczuchanowa, ucz. kl. 8b w kategorii proza (nauzcz. Alina Miłosz), Norbert

Stefan Herman, ucz. kl. 6b w kategorii proza (nauzcz. Alina Miłosz); Joanna Stacewicz, ucz. kl. III Gb w kategorii proza; Kamila Anna Herman, ucz. kl. III Gb w kategorii poezja; Kamila Yakel, ucz. kl. 5 b w kategorii proza; Maksymilian Bastin, ucz. kl. 5 b, również w

kategorii proza (nauzcz. Ilona Herman). Wyróżnienia zostały przyznane Agacie Romanowskiej, ucz. kl. 7 b w kategorii poezja (nauzcz. Alina Miłosz) oraz Emilii Baranauskaite, ucz. kl. 8 c w kategorii proza (nauzcz. Ilona Herman).

Uroczysta gala wręczenia nagród oraz antologii, w której zawarte są utwory laureatów odbyła się 21 maja w Słupsku. Kilku przedstawicieli z naszego gimnazjum miało okazję brać w niej udział.

Tegoroczna antologia nosi tytuł „Słowo jak witraż duszy”.

Gratulujemy naszym uczniom oraz ich rodzicom, a także życzymy sukcesów i mamy nadzieję, że będziecie nadal rozwijać swoje zamiłowanie do literatury. □

Ilona Herman

nauczyciel metodyk nauczania początkowego

Początek roku jubileuszowego „Świtezianki”

Zespół Pieśni i Tańca „Świtezianka” ze Szkoły im. Szymona Konarskiego w Wilnie, 31 maja koncertem dla rodziców rozpoczął obchody roku jubileuszowego. Zbliżający się 40 rok działalności zespołu wyróżnia się wyjątkową pracą. Uczniowie biorą udział w szkoleniach, koncertach, festiwalach, wyjeżdżają na występy do Macierzy.

Program przedstawiony na zakończenie roku szkolnego w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, „Od chałupy do reduty czyli zaloty wielkomięjskie” jest inspirowany „Panem Tadeuszem” Adama Mickiewicza oraz bogatą kulturą polską i wileńską. Autorami scenariusza są Zofia i Jan Czechlewscy, byli soliści Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny, z którymi „Świtezianka” od dawna współpracuje.

Na scenie wystąpili Zosia, Tadeusz i sam Adam Mickiewicz (Narrator), w którego postać wcielił się absolwent szkoły,

Największe brawa widowni na sali zebrał ognisty taniec chłopców z taboretami Fot. archiwum

aktor Teatru Polskiego w Wilnie, Mirosław Szejbak. Jesteśmy niezmiernie wdzięczni Panu Mirosławowi za poświęcony czas i wspaniałą grę aktorską.

Tańce, piosenki, wesole skecze w wykonaniu małych artystów oraz słowa Narratora zmieniały się na scenie niczym w kalejdoskopie i były nagradzane rześzystymi oklaskami widzów. Nie jednemu rodzicowi łezka kręciła się w oku od nadmiaru wrażeń i wzruszenia. Dzieci z

miasta i dzieci ze wsi popisywały się, kto lepiej zatańczy lub zaśpiewa. W czasie zabawy zdarzały się wesole nieporozumienia, kłótnie, zaloty, zazdrości. Największe brawa zebrał taniec chłopców z taboretami (tych ze wsi) oraz znana nam wszystkim piosenka „Lipka” w wykonaniu Diany Dąbrowskiej i grupy wokalne. Kujawiak młodzieży „z miasta”, także, był długo oklaskiwany. Uwieńczeniem programu był polonez w wykonaniu

wszystkich uczestników zespołu – od sześciolatka do ucznia klasy dziewiątej. Barwne widowisko zostało zakończone słowami wdzięczności dla rodziców i absolwentów szkoły za pomoc w przygotowaniu koncertu: Krystynie i Andrzejowi Korolowym, Witoldowi Rudziancowi, Liliji i Janowi Wierbielom, Liliji Kiejzik. Dyrektor szkoły Walery Jagliński, natomiast, podziękował kierownictwu Domu Polskiego za udostępnienie sali oraz pracownikom „Wilnoteki” za transmisję koncertu na żywo. Słowa wdzięczności za wielką pracę i kwiaty były skierowane, także, do Pań czuwających nad oprawą całości - Beaty Kowalewskiej (oprawa muzyczna i śpiew) oraz kierownika Zespołu „Świtezianka” Teresy Andruszkiewicz (choreografia). □

Krystyna Kratowska

Wicedyktor Szkoły im. Szymona Konarskiego w Wilnie

Maluchy na tropie marchewki

Wzwiązku ze zmianami w wyżywieniu dzieci zauważyliśmy z Anią Purienè, że dzieciaki w ogóle nie chcą jeść warzyw, a szczególnie wybrzydzą marchewkę. A przecież nie jest tajemnicą, że wyżywienie to kluczowy element prawidłowego rozwoju dziecka. Tak powstał pomysł pogłębienia wiedzy maluchów o konieczności jedzenia warzyw i korzyści z ich spożywania. Więc rozpoczęliśmy nowy projekt badawczy pod hasłem „Marchewki chrupimy, bo zdrowi być chcemy”. Najpierw wyjaśniliśmy poziom wiedzy dzieci na dany temat. Stwierdziłyśmy, że dzieciom jest potrzebna pomoc i wspólnie wytyczyliśmy cele i zadania.

Do realizacji tego projektu chętnie dołączyli się rodzice. Mama Daniela w fantastyczny sposób przedstawiła dzieciom, jak rośnie marchewka oraz wraz z nimi, korzystając z sokowirówki, zrobiła sok marchewkowo – jabłkowy. Było rewelacyjnie oglądać, jak wszystkie dzieci piły sok, nawet niejadki po raz pierwszy go próbowali i stwierdzili, że jest smaczny. Zasiałyśmy marchewkę w pojemniczku i podlewając obserwowaliśmy ją co dzień. Przyniesione marchewki obserwowaliśmy pod lupą, notowaliśmy swe obserwacje. Tak po kilku tygodniach wychowankowie sami doszli do wniosków, że marchewkę trzeba przechowywać w lodówce lub w piwnicy, bo inaczej staje się najpierw miękka i wędła, a potem twarda jak kamień lub gnije, gdy jest w woreczku foliowym.

W tym czasie słuchaliśmy różnych utworów literackich: bajek, wierszy, piosenek. By uzupełnić wiedzę, postanowiliśmy odwiedzić miejską bibliotekę. Tu nie tylko obejrzeliliśmy działające wystawy „Wielkanocne laurki”, „Moja

Najbardziej spodobała się jazda minisamochodzikiem po marchewkę

Ojczyzna – Litwa“ i „Książka moich marzeń“. Między innymi na wystawie była wystawiona książka naszej grupy „Księga przyjaźni“, autorami tej książki są dzieci oraz wychowawczynie Regina Ignatowskaja i Mirosława Moroz. Dzieci dowiedziały się o pracy bibliotekarza, jak zostać czytelnikiem i obejrzały wiele ciekawych książek, kilka z nich wzięliśmy ze sobą. Pełni wrażeń wróciliśmy do przedszkola.

W czasie trwania tego projektu mieliśmy dużo cieka-

wych pomysłów do realizacji, to i puzzle – składanie z pociętych elementów w całość, i układanki, i zabawy matematyczne na określenie wielkości, stosując pojęcia: duże, małe, mniejsze, większe; przeliczanie, posługiwanie się liczebnikami głównymi w zakresie 5 i więcej. Ciekawe było wyjaśnienie nurtującego pytania: „Skąd się wzięła marchewka?“ Odpowiedź zaskoczyła dzieci, bo przywędrowała do nas z Chin i miała omszałe liście i różne kolory części jadalnej:

Spotkanie zakończyło się wspólną zabawą „Zdrowo jemy“.

czerwony, fioletowy lub różowy. Obecnie znana odmiana powstała w Holandii. Wspólnie szukaliśmy na mapie te miejscowości, pomocny tu był Internet.

Kolejnymi ekspertami w tej dziedzinie byli pracownicy Urzędu Zdrowia Publicznego w Solecznikach. Opowiadali oni o korzyści jedzenia marchewki, przeprowadzili wspólne zabawy sportowe: na rowerkach, samochodziku, celowanie do kosza, przejście z przeszkodami i inne. Najbardziej spodobała się jazda minisamochodzikiem po marchewkę, którą potem wszyscy z chęcią zjadali. Naprawdę było bardzo ciekawie i szkoda, że tak krótko goście byli u nas.

Jeszcze jednym ekspertem była mama Doriana. Pani Katarzyna opowiadała dzieciom po angielsku o marchewce. Dzieci słuchały, odpowiadały na pytania, powtarzały po angielsku, a potem była wspólna praca plastyczna „Marchewkowa grządka“.

Ostatnim ekspertem była dietetyk pani Natalia. To był prawdziwy dzień marchewki. Pogłębiliśmy wiedzę dzieci o marchewce, dzieci rozpoznawały warzywa i owoce za pomocą dotyku i smaku, robiliśmy sok z marchwi, jabłek i dyni, a później smakowaliśmy. Podsumowując, pani Natalia opowiedziała o konieczności jedzenia owoców i warzyw, zapoznała z tablicą żywieniową, kończyła spotkanie wspólną zabawą „Zdrowo jemy“.

Na koniec roku szkolnego przedstawiliśmy swój projekt rodzicom oraz pracownikom przedszkola. To było podsumowanie wiedzy dzieci i wyciąganie wniosków, a także dzielenie się doświadczeniem z innymi. □

Regina Ignatowskaja,
wychowawczyni grupy
„Sarenki“ przedszkola
„Bajka” w Solecznikach.

Akademia młodego dziennikarza

W słownikach języka polskiego spotykamy definicję wyrazu „szkoła”.. Według „Słownika języka polskiego” PWN, Warszawa 2002, jest to instytucja oświatowo-wychowawcza, której zadaniem jest kształcenie i wychowanie. Owszem, uczniowie w każdej szkole otrzymują wiedzę, są wychowywani.

Różni się często sposób, w jaki to się robi. W Szkole Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach tradycyjnie odbywają się lekcje, ale pewna część zajęć edukacyjnych jest prowadzona poza murami placówki oświatowej, w innym otoczeniu. Są tu dość często organizowane wyjazdy edukacyjne – te bliskie i te dalsze.

Od kilku lat, przy współpracy z Gimnazjum w Grzegorzewie, uczniowie mają możliwość wyjazdu do Małopolski. Mają taką wspaniałą możliwość dzięki Fundacji „Genealogia Polaków” z Panem Prezesem Marcinem Niewaldą na czele. Natomiast sprawami organizacyjnymi takiego wyjazdu, załatwieniem wszystkich niezbędnych spraw zajmuje się Przyjaciół szkół w Grzegorzewie i Starych Trokach Pan Maciej Jerzy Rajpolt. Spraw takich jest niezmiernie dużo, m.in. załatwienie noclegów, żywienia, zajęć edukacyjnych, warsztatów, wycieczek. Wszystkiego nie sposób wymieniwać. No i, oczywiście, znalezienie wsparcia finansowego, dzięki któremu koszty wyjazdów uczniowskich nie są zbyt wygórowane.

W maju b.r. 20-osobowa grupa ze Starych Trok wraz z przyjaciółmi z Grzegorzewa po raz kolejny udała się na tygodniowy pobyt do Małopolski. Zarząd Fundacji Genealogia Polaków zaprosił młodzież polskich szkół na Litwie do udziału w warsztatach dziennikarskich organizowanych wspólnie z Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie, Wydział Dzienni-

Uczniowie w każdej szkole otrzymują wiedzę, są wychowywani

karstwa, oraz Radiem Kraków. Tematem warsztatów była rola Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości przez Polskę. Zajęcia odbywały się na terenie Uniwersytetu Pedagogicznego, Radia Kraków oraz w miejscach związanych z osobą Naczelnika w Krakowie.

Pobyt w Polsce był bardzo szczegółowo splanowany, by ten króciutki tydzień spędzić jak najkorzystniej. Podstawowym celem wyjazdu był udział w warsztatach dziennikarskich, które zorganizowano na Uniwersytecie Pedagogicznym. W ciągu kilku dni uczniowie mieli okazję zapoznać się z pracą dziennikarzy, czyli poznać ga-

tunki dziennikarskie, skład tekstu, specyfikę dziennikarstwa radiowego i telewizyjnego. Mogli też wiele się dowiedzieć o roli fotografii w dziennikarstwie i tajnikach ich robienia. Wiele ciekawostek poznali również z historii fotografii, mody.

Niezmiernie ważne spotkanie odbyło się w Krakowie i przedłużyło się w Łazach. Było to spotkanie z Tomaszem Jambrozem - Piłsudskim, który jest potomkiem brata Józefa Piłsudskiego, Adama, a jego pradziadek ze strony matki służył w Legionach. Uczniowie stwierdzili, że wysłuchane historie z ust krewnego Marszałka żywiej do nich przemówiły niż informa-

cje z kart podręcznika. Oprócz warsztatów zaplanowany był również czas na zwiedzanie, wyjście w Tatry, wycieczka do jaskini, ogniska, basen.

Wszystko, co dobre, szybko się kończy. Nadszedł dzień powrotu do domu. Choć stęsknieni za domem i rodziną, uczniowie pragnęliby przedłużyć pobyt wśród przyjaciół w Małopolsce.

Pragniemy podziękować wszystkim, kto się przyczynił do zorganizowania wspaniałego pobytu w Macierzy, czyli Fundacji Genealogia Polaków, pracownikom Uniwersytetu Pedagogicznego oraz Biblioteki Głównej Uniwersytetu, przewodnikom, księżom, rodzinom przyjmującym dzieci, darczyńcom, wszystkim ludziom wielkiego serca.

Projekt jest współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą oraz przez Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie” i jest realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości Polski.

A o to co powiedzieli nasi uczniowie o wrażeniach z pobytu w Polsce.

str. 13 >>

Pewna część zajęć edukacyjnych jest prowadzona poza murami placówki oświatowej, w innym otoczeniu

ze str. 12 » **Akademia młodego dziennikarza**

Uważam, że warto wyjechać na takiego typu wycieczki, ponieważ można nie tylko zwiedzić dużo przepięknych miejsc, lecz także poznać coś nowego np. jakie są rodzaje dziennikarstwa, jak ważna jest fotografia, lub zdjęcie w tekście, jak pracuje się w radiu. Pomimo tego wspaniałego doświadczenia mieliśmy także niesamowite wycieczki. Jedną z tych, która najbardziej mi się zapamiętała, była wycieczka w góry. Widzieliśmy przepiękne krajobrazy, można było zobaczyć precudne góry. Jeżeli nawet droga na szczyt była nietatwa, przebyć ją było warto, by zobaczyć ten niesamowity widok ...

Karolina Kaszetaite, 6 kl.

Tak, było warto, ponieważ poznaliśmy dużo nowego: jak pracować z programem do makietowania czasopism, gazety, także nauczono nas robić ładne zdjęcia. Opowiadano nam, jak zredagować tekst, sformułować zdania. Ale była nie tylko nauka, także zwiedzaliśmy Polskę, takie miasta jak Kraków, Łazy, Bukowinę. W Krakowie zwiedziliśmy starówkę, widzieliśmy pomnik Adama Mickiewicza.

Bardzo mi się spodobało spotkanie z Tomaszem Jamrozem – Piłsudskim, który wiele opowiedział o swym sławnym krewnym. Poznałem dużo historii związanej z Polską. Ale nie mniej ważne to, że byliśmy w górach, w Zakopanym. Widzieliśmy piękne widoki. Można nawet powiedzieć, że stęskniłem się za Polską, chociaż minęło tylko kilka dni. To był bardzo pięknie spędzony czas z kolegami. Chcę jeszcze wyjechać w taką podróż.

Daniel Sinkewicz 9 Kl.

Wyjazd do Polski był warty, dowiedziałem się wiele nowego, a także dobrze spędziłem czas z kolegami z Grzegorzewa i Starych Trok. Zwiedziliśmy góry, muzeum Matejki, Uniwersytet Pedagogiczny, Radio Kraków. Na Uniwersytecie uczono nas jak wydać własną gazetę. Z ko-

lei w Radiu Kraków przeprowadzono z nami wywiady. Także podziwialiśmy góry. Wspinaczka zajęła nam cztery godziny. Czas wolny spędziliśmy grając w piłkę nożną, siatkówkę, słuchaliśmy muzyki. Bardzo fajnie spędziliśmy czas w Polsce.

Tomasz Urbanowicz 9 kl.

W Polsce na Uniwersytecie pedagogicznym, nauczyliśmy się, jak wydawać gazetę. Mieliśmy tam lekcje przy komputerach, wykłady. Lekcje były bardzo interesujące. Po warsztatach pojechaliśmy w góry w Zakopanym. Góry były niesamowite. Podróż była bardzo udana, mieliśmy aktywny czas, graliśmy w piłkę, tańczyliśmy, śpiewaliśmy. Chcę, by ta podróż powtórzyła się w przyszłym roku.

Kamil Milewskij 9 kl.

Zobaczyliśmy dużo pięknych widoków w górach. Byliśmy w Tatrach, zwiedziliśmy Zakopane. Zwiedzanie gór było ciężkie, ale było warto. Zobaczyć te widoki przynajmniej jeden raz w życiu.

Nauczyliśmy się tworzyć gazetę, pracować z programem komputerowym. Zwiedziliśmy Uniwersytet pedagogiczny. Poznaliśmy prawnika brata Józefa Piłsudskiego Adama, który

opowiedział o swoim sławnym krewnym. Zwiedziliśmy Kraków - Stare Miasto, muzea. Jest to jedna z najlepszych wycieczek do Polski w moim życiu!!!

Maksymiljan Stankewicz 9 kl.

Pobyt w Polsce był niesamowity. Byliśmy w jaskini w Łazach. W Tatrach spędziliśmy dwa dni. Próbaliśmy oscypki, ich smak przypomina góry. Wolny czas spędzaliśmy na basenie. Warto wybierać się na takie wycieczki.

Justyna Baranowska, 7 kl.

Pobyt w Polsce był bardzo ciekawy. Zwiedziliśmy sporo miejsc, było dużo wycieczek i wyjazdów. Myślę, że najwartościowsze były warsztaty dziennikarskie na Uniwersytecie Pedagogicznym. Uczyliśmy się, jak prawidłowo robić gazetę, co w niej musi być, a czego być nie powinno. Najpierw była teoria, a potem praktyka przy komputerach. Próbowaliśmy wydać gazetę. Na drugi dzień była lekcja o fotografii. Następnie była lekcja o modzie, o tym, co trzeba nosić. Było warto pojechać na szkolenia dziennikarskie. Może to być przydatne w przyszłości, jeżeli ktoś postanowi, zrobić własną gazetkę.

Waldemar Jankauskas

Warsztaty dziennikarskie, w których brałem udział, były wspaniałą możliwością, by nauczyć się dużo nowego i ciekawego o dziennikarstwie radiowym i telewizyjnym. Nauczyliśmy się tworzyć własne czasopismo. Na warsztatach dziennikarskich dowiedzieliśmy się także wiele ciekawych rzeczy o fotografii i modzie.

Cieszę się, że znów mogłem zwiedzić Polskę. Byliśmy w Krakowie, gdzie nas ciepło i bardzo miło przyjęli. Zwiedziliśmy Tatry, gdzie mogliśmy podziwiać zachwycające widoki. Chociaż w górach spotkał nas ulewny deszcz i byliśmy zmęczeni, powróciliśmy pełni wrażeń i nowych przeżyć. □

Norwid Ławrukaitis 6 klasa

Irena Orłowa

Nauczycielka języka polskiego
Szkoły Podstawowej
im. A. Stelmachowskiego
w Starych Trokach

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

POMOC
POLAKOM
NA WSCHODZIE

Pobyt w Polsce był bardzo szczegółowo splanowany, by ten króciutki tydzień spędzić jak najkorzystniej

FLESZ

Nowy pociąg dużych prędkości

Siemens zaprezentował nowy projekt pociągu dużych prędkości – Velaro Novo. Pociągi będą mogły kursować z prędkościami między 250 a 360 km/h. Pociąg, zużywa o 30 proc. mniej energii niż jego poprzednik z linii Velaro, co przekłada się na oszczędność 1,375 ton dwutlenku węgla rocznie.

Materia organiczna na Ceres

Ceres jest planetą karłowatą – największy obiekt krążący w pasie asteroid między Marsem a Jowiszem. Rok temu NASA ogłosiła odkrycie na Ceres związków węglowych, które są niezbędne do powstania życia.

– Szacujemy, że 40–50 proc. sygnału spektralnego jaki widzimy na Ceres tłumaczy się substancjami organicznymi, co stanowi ogromną różnicę w porównaniu z 6–10 proc. raportowanymi wcześniej – powiedziała Hannah Kaplan z Southwest Research Institute.

Opportunity zmagają się z burzą

Od czasu lądowania na Marsie, 25 stycznia 2004 roku, łazik MER-B „Opportunity” bada obszar o nazwie Meridiani Planum. 16 lutego 2018 roku łazik świętował swój pięciotysięczny marsjański dzień („Sol”).

Rejon Marsa, w którym przebywa łazik Opportunity, na początku czerwca 2018 nawiedziła duża burza pyłowa, która trwa dotychczas i może zakłócić funkcjonowanie łazika.

Stronę przygotował
Witold Janczys

Coraz bliżej stworzenia szczepionki przeciwko cholercie

Cholera to niebezpieczna choroba, która każdego dnia dotyka miliony ludzi na całym świecie. Szacuje się, że od 21 do 143 tysięcy tych przypadków kończy się śmiercią. Już wkrótce może się to zmienić dzięki obiecującym szczepionkom.

Cholercę przenoszą bakterie *Vibrio cholerae*, a pierwsze objawy pojawiają się już po kilku godzinach. Biegunka i wymioty będące objawami cholery mogą prowadzić do odwodnienia. Próba wyptukania przez ciało bakterii zazwyczaj prowadzi do śmierci. Cholera jest szczególnie niebezpieczna w krajach słabo rozwiniętych i na obszarach dotkniętych klęskami żywiołowymi. Obecny arsenał przeciwko chorobie ogranicza się do promowania infrastruktury sanitarnej i dystrybucji kilku szczepionek, które podane w odstępie kilku dni zapewniają pełną ochronę maksymalnie na 2 lata. Wkrótce może się to zmienić.

Dwie odrębne grupy badawcze przedstawiły obiecujące wyniki testów innowacyjnych szczepionek na zwierzętach. Zespół Troya Hubbarda z Harvardu stworzył szczepionkę podawaną doustnie, składającą się z genetycznie zmodyfikowanych bakterii (szczep HaitiV).

Kolonizują one jelita, ale nie wywołują szkodliwych skutków ubocznych. Zapewniają ochronę przed zakażeniem zaledwie 24 godziny po podaniu.

– Szybkość, z jaką reagujesz na epidemię znacznie pomaga ci ją kontrolować i zapobiegać zachorowaniu na cholercę. Jesteśmy skoncentrowani na skuteczności szczepionki – naszym celem jest osiągnięcie preparatu, który potrzebuje tylko jednej dawki, działa szybko i zapewnia odporność przez długi czas – powiedział Hubbard.

Z kolei zespół Ning Mao z MIT ujawnił, że pospolite bakterie *Lactococcus lactis* – gatunki wytwarzające kwas mlekowy,

które ludzie używali do przechowywania żywności przez tysiąclecia – mogą hamować proliferację zjadliwych szczepów bakterii cholery przez obniżenie pH jelit. Eksperymenty przeprowadzone na myszach wykazały, że regularnie przyjmowanie suplementów *L. lactis* zapobiega wystąpieniu choroby.

Linia probiotycznych napojów lub pigułek zawierających *L. lactis* może niedługo zapewnić niedrogą i łatwą do wdrożenia ochronę przed cholercą.

Warto nadmienić, że jednym z głównych celów WHO jest zmniejszenie liczby zgonów z powodu cholery o 90 proc. do 2030 r.

Cholera jest szczególnie niebezpieczna w krajach słabo rozwiniętych i na obszarach dotkniętych klęskami **Fot. archiwum**

100 ton śmieci rocznie na Mount Everest

Śmieci są obecne już wszędzie. Niedawno odkryto torby plastikowe na dnie Rowu Mariańskiego, a sytuacja jest dramatyczna także w wysokich górach. Na Mount Evereście, najwyższym szczycie świata, jest dosłownie góra śmieci.

Problem jest poważny. Szacuje się, że ponad 4000 osób wspięło się na Mount Everest od czasu, gdy sir Edmund Hillary i szerpak Tenzing Norgay po raz pierwszy zrobili to w 1953 r. Rocznie na najwyższy szczyt świata dociera około 800 osób,

a znacznie więcej zatrzymuje się w obozach bazowych. Ten napływ turystów zmienił problem zanieczyszczenia gór z dużego w ogromny. Według niektórych szacunków rocznie w górach zostawia się ok. 120 ton śmieci.

Co prawda funkcjonują pewne sposoby walki z tym problemem, ale najwyraźniej niewystarczające. Rząd Nepalu zbiera od każdej grupy himalaistów kaucję w wysokości 4000 dol. Przed rozpoczęciem wspinania i po jego zakończeniu waży się cały sprzęt, a za każdy brakujący kilogram jest odejmowane

100 dol. z kaucji. Nie ma jednak pewności, jak skuteczny jest ten mechanizm.

Istnieje kilka grup, które koncentrują się na sprzątaniu po turystach i osobach wspinających się na Mount Everest. Przez ostatnie 25 lat Komitet Kontroli Zanieczyszczeń Sagarmatha starał się oczyścić Everest z ton śmieci. W 2018 r. planują wysłać do recyklingu aż 100 ton odpadów zebranych na szczycie.

Podczas niedawnej ekspedycji w tzw. strefie śmierci (obszar góry na wysokości powyżej 8000 m) zebrano ok. 8 ton śmieci.

6.00 Hymn Republiki Litewskiej.
6.05 Dzień dobry, Litwo.
9.05 S. "Stary".
10.05 S. "SOKO Stuttgart 6".
10.50 S. "Komisarz Reks".
11.40 O stylu życia.
12.35 Telegra TV.
13.05 Spytajcie lekarza.
13.58 Loteria "Keno Loto".
14.00 Wiadomości.
14.15 Dzień dobry, Litwo.
16.00 Wiadomości.
16.30 S. "Siostry".
17.30 Wiadomości.
17.45 Mistrzostwa świata w piłce nożnej FIFA 2018 r. Grupa C.
19.57 Loteria "Keno Loto".
20.00 Panorama.
20.43 Loteria "Jega".
20.45 Mistrzostwa Świata w piłce nożnej FIFA 2018. Grupa D.
23.00 S. "Bananowy doktor 5".
23.45 S. "SOKO Stuttgart 6".
0.30 Telegra TV.
1.00 Wiadomości radia LRT.
1.05 O stylu życia.
2.00 Wiadomości radia LRT.

6.10 Program.
6.15 S. "Światło mego życia".
7.30 S. anim.
7.55 S. "Walker, strażnik Teksasu".
8.55 Program rozmów aktualnych.
10.55 KK2. Infoshow.
11.25 S. "Akademia policji".
12.20 "Historie z życia wzięte".
13.20 S. "Pieśń życia".
14.20 S. "Dwa serca".
16.30 Dobry wieczór, Litwo.
17.35 "Historie z życia wzięte".

18.30 Wiadomości.
19.30 KK2. Infoshow.
20.00 S. "Czarne wdowy".
21.00 Realne show.
21.30 Wiadomości.
22.30 "Kradzież po włosku" thriller akcji.
0.45 S. "Poruszający się obiekt".
1.40 "Oddział bohaterów" dramat wojen.

6.00 Hymn Republiki Litewskiej.
6.05 Kaunas Jazz 2016.
7.10 S. anim.
7.45 Filmy dok.
9.15 Dzień dobry, Litwo.
12.00 DW wiadomości w jęz. ros.
12.15 Studio LRT na Wileńskich Targach Książki 2018.
13.00 Produkty i namiętności.
13.30 S. dok.
14.15 Przegląd Mistrzostw Świata w piłce nożnej FIFA 2018.
14.45 Mistrzostwa Świata w piłce nożnej FIFA 2018. Grupa C.
17.00 S. anim.
17.35 S. dok.
18.00 Menora.
18.15 Zeszyt wileński.
18.30 Bogactwo narodowe.
19.00 Litwa naszymi ustami.
19.30 S. "Tam, gdzie dom 4".
20.25 Po tamtej stronie tu i teraz.
21.15 Moja ojczysta ziemia.
21.30 Cykl dok.
22.00 Film historyczno-dok.
23.00 Film dok.
23.45 DW wiadomości w jęz. ros.
0.00 Teraz na świecie.
0.30 Kaunas Jazz 2016.
1.35 "Śmiecie" dramat.

6.10 Telesklep.
6.25 S. anim.
7.55 S. "Potępieni 4".
8.25 S. "Ostatni Mohikanin".
8.55 S. "W wirze miłości".
10.00 S. "To - moje życie".
12.00 S. "Figle życia".
13.00 S. "Poobiecana".
15.00 S. anim.
16.00 Wiadomości.
16.30 Pomoc TV.
18.30 Wiadomości.
19.30 S. "Ostatni Mohikanin".
20.00 S. "Figle życia".
21.00 S. "Potępieni 4".
21.30 Wiadomości wieczorne.
22.30 "Twardy orzeszek. Zemsta z kopcem" thriller akcji.
1.05 S. "Elementarnie".
1.55 S. "Quantico".
2.50 S. "Amerykanie".

6.15 S. "Jedna za wszystkich".
7.25 S. "Sprawdzenie prokuratorów".
8.35 S. "44-ty oddział".
9.35 S. "Taka robota II".
10.30 S. "Cobra 11".
11.30 "Realna mistyka".
13.35 S. "Sprawdzenie prokuratorów".
14.50 S. "44-ty oddział".
15.55 S. "Taka robota II".
16.50 S. "Cobra 11".
17.55 S. "Ślepa stręła II".
18.55 S. "Litejny VIII".
20.00 Dzień Info.
20.25 Kryminały tygodnia.
21.00 "Wymuszona zemsta" akcji.
22.50 "Kamienny huragan" akcji/fantast.
0.35 S. "Zakładnicy".
1.25 Dokumentalistyka badawcza.

6.20 Program.
6.24 Telesklep.
6.40 Program kulinarny.

7.10 Patrioci.
8.10 Program rozmów.
9.10 S. "Raj".
10.15 S. "Człowiek bez przeszłości".
11.20 S. "Tajemnice Murdocha".
12.25 S. "Wyzwanie".
13.35 Telesklep.
13.50 S. "Głuchariow".
14.55 S. "Delta".
16.00 Reporter.
16.30 Program rozmów aktualnych.
17.00 S. "Lekarz kobiet".
18.00 Reporter.
18.55 Rubryka "Gen biznesu".
19.00 S. "Wyzwanie".
20.00 Reporter.
20.30 Program rozmów aktualnych.
21.00 Patrioci.
22.00 Reporter.
22.55 Rubryka "Gen biznesu".
23.00 S. "Leśnik".
0.05 S. "Głuchariow".
1.05 S. "Delta".

6.35 Telesklep.
6.55 S. "Cobra 11".
7.55 S. "CSI: Miami".
8.55 Na jednym końcu haczyk.
9.25 S. "CSI: kryminaliści".
10.25 S. "Osiedleńcy".
11.20 S. "Cobra 11".
12.25 S. "Żonaty i z dziećmi".
13.25 S. "Rezydenci".
14.30 Telesklep.
15.00 Show śmiesznych sytuacji.
15.25 S. "CSI: Miami".
16.25 S. "CSI: kryminaliści".
17.25 S. "Cobra 11".
18.25 S. "Żonaty i z dziećmi".
19.25 S. "Rezydenci".
20.30 S. "Chłopcy Filologina".
21.00 Wiadomości.
21.30 "Pętla czasu" dramat akcji.
23.50 S. "Ślad".
0.50 S. "Cobra 11".
1.45 S. "Osiedleńcy".

6.20 Telesklep.
6.50 Realna dokumentalistyka.
8.15 S. "Ślepa".
8.45 Realna dokumentalistyka.
9.15 S. "Wspaniały wiek".
11.25 S. "Wydział ciężkich przestępstw".
12.20 S. "Candice Renoir".
13.30 S. "Śmierć w raju".
14.40 S. anim.
16.30 S. "Bądź ze mną".
17.30 S. "Światło mojej miłości".
18.30 S. "Candice Renoir".
19.45 S. "Śmierć w raju".
21.00 S. "Komisarz Helen Dom".
22.55 S. "Szczątka życia".
1.00 S. "Miejsce przestępstwa - Hamburg".

6.20 Telezakupy.
7.00 "Appaloosa" western.
8.45 Alarm!
9.00 Wiadomości.
9.15 Kwadrans polityczny.
9.40 Mundial 2018.
12.05 S. "Dr Quinn".
13.00 Wiadomości.
13.10 Agrobiznes.
13.35 Agropogoda.
13.45 Natura w Jedyńce.
14.20 Program publ.
14.30 Mundial 2018.
18.00 Teleexpress.
18.30 Jaka to melodia?
19.35 Jeden z dziesięciu.
20.00 S. "Trzecia połowa".
20.20 Wiadomości.
20.40 Mundial 2018.
23.05 S. "Trzecia połowa".
23.20 Sprawa dla reportera.
00.15 Reportaż.
00.35 Magazyn śledczy Anity Gargas.

9.00 Rozmowa.
9.30 Informacje kulturalne.
9.55 "Monolog trębacza" film TVP.
10.25 "Kocie ślady" film TVP.
12.00 S. "Niewiarygodne przygody Marka Piegusa".
13.10 Studio Kultura.
13.25 "Ferdynand" dramat.
15.10 "Gorący czwartek" film TVP.
16.45 Taśmy Kultury.
17.45 "Ryś" dramat.
19.20 S. "Blisko, coraz bliżej".
20.40 Studio Kultura.
21.00 "Rocky Horror Picture Show" musical.
22.50 Scena klasyczna; koncert.
23.35 Dziennik filozofa.
23.50 "Obława" dramat.

7.05 S. "Blondynka".
8.00 Wschód; magazyn.
8.30 Zwierzęta Czytali.
8.55 Pytanie na śniadanie. Panorama.
11.55 Panorama.
12.05 Pogoda Flesz.
12.10 Pytanie na śniadanie-Extra.
12.25 Polonia 24.
12.45 Rozmowa Polonii.
13.00 Halo Polonia.
13.50 Wiadomości.
14.00 Krótka historia.
14.10 S. "Barwy szczęścia".
14.45 S. "Pogoda na piątek".
15.40 S. "Strażacy".
16.30 Pod Tatrami.
16.45 Program rozryw.
16.55 S. "Korona królów".
17.25 Orły Nawalki.
17.55 Domisie.
18.20 Krótka historia.
18.30 Teleexpress.
18.55 Polski grill.
19.25 Racja stanu.
19.55 S. "Barwy szczęścia".
20.25 Gen

innowacyjności.
20.45 Dobranocka.
21.00 Wiadomości.
21.25 S. "Komisarz Alex".
22.15 Orły Nawalki.
22.45 Polonia 24.
23.05 Rozmowa Polonii.
23.20 Halo Polonia.
00.10 Wizyta w polskiej szkole w Winnicy.

7.00 Audiencja Generalna papieża Franciszka.
8.00 "Kaplica Pamięci" film dok.
8.50 "Kolory świętości".
8.55 "Kartka z kalendarza".
9.00 Informacje dnia.
9.15 "Polski punkt widzenia".
9.40 Słowo Życia.
9.45 S. anim. "Przygody Mobilków".
10.00 "Na zdrowie".
10.25 "Jan Paweł II i cud w Kostaryce" film dok.
11.00 Informacje dnia.
11.15 Podróż apostolska papieża Franciszka do Genewy - powitanie.
12.05 "Myśląc Ojczyzna".
12.15 Podróż apostolska papieża Franciszka do Genewy - modlitwa ekumeniczna w Centrum Światowej Rady Kościołów.
13.03 Informacje dnia.
13.20 "Po stronie prawdy".
14.20 S. dok. "Bioetyczny detektyw".
14.40 "Podobni do ewangelicznego siewcy" reportaż.
15.10 "Dotyk przyjaźni" film fab.
16.45 Podróż apostolska papieża Franciszka do Genewy - spotkanie ekumeniczne.
18.00 "Zaczerpnij ze Źródła".
18.05 "Ja, głuchy" film dok.
18.30 Podróż apostolska

papieża Franciszka do Genewy - Msza święta.
20.25 "Niedziela".
20.30 S. anim. "Super Księga".
21.00 Podróż apostolska papieża Franciszka do Genewy - pożegnanie.
21.20 Modlitwa różańcowa.
21.50 "Głos Polski".
22.00 Apel Jasnogórski.
22.20 Informacje dnia.
22.40 "Polski punkt widzenia".
23.00 "Fundusze Europejskie - dostępne dla wszystkich".
23.30 "Z wędką nad wodę w Polsce i świat".
00.00 "Sanktuarium św. Anny w Auray" film dok.
00.50 "Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii - szary owca" film dok.

6.00 "EURONEWS".
6.25 Wiadomości.
6.30 Klub dziecięcy.
7.10 Dzień dobry.
9.00 Wiadomości.
9.20 Dzień dobry.
11.00 "Żyj zdrowiej!".
12.00 Wiadomości.
12.20 "Naprawdę".
13.20 Niechaj mówią.
14.45 Modny wyrok.
15.40 Pobierzmy się.
16.35 Wiadomości wieczorne.
17.00 Męskie. Żeńskie.
17.55 W rzeczy samej.
18.50 Niechaj mówią.
20.00 Czas.
20.30 Film fab.
22.35 S. "Obwodnica Sadowa".
0.35 Wieczorowy Urgant.
1.05 Przed nocą.
1.50 "EURONEWS".

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 Nasze wiadomości.
6.10, 7.10, 8.10 Nasz

poranek.
9.10 Teoria spiskowa.
10.00 Życ jest wspaniałe!
11.10 Modny wyrok.
12.25 Miasta-bohaterzy.
13.50 Kontrolny zakup
14.25 Legendy cyrku.
15.00 Pobierzmy się.
16.20 Męskie. Żeńskie.
17.30 W rzeczy samej.
18.55 Dodatek - powódzenie!
19.00 Niechaj mówią.
20.00 Czas.
21.10 S. "Obwodnica Sadowa".
22.20 S. "Odwilż".
23.25 S. "Niepowodzenie Poirota".
0.30 Nocne wiadomości

6.00 Dzisiaj.
6.05 S. "Czas Wołkwa".
7.05 "Rzeczowy poranek NTV".
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Dzisiaj.
8.05 "Rzeczowy poranek NTV".
8.30 S. "Powrót Muchtara-2".
11.00 S. "Dziki-3".
13.25, 18.25 Niezwykły przypadek.
14.00 "Miejsce spotkania".
17.20 "DNA".
19.50 "Reakcja".
20.30 S. "Pięć minut ciszy. Powrót".
22.30 S. "Człowiek bez przeszłości".
0.25 Przegląd dnia.
0.55 S. "Komitet ds. badań".

6.00 "Detektyw" film fab.
7.35 "Podziemie czarownic" film fab.
9.10 "Pozostaj z wami" film fab.
10.30 "Życie i niezwykle przygody Robinsona Crusoe" film fab.
12.10 "Czarna woalka" film fab.
14.00 "Podróż do Wiesbaden" film fab.

15.30 "Samobójstwo" film fab.
17.10 "Na złotym ganeczku siedzieli..." film fab.
18.25 "Człowiek z przydziałem na mieszkanie" film fab.
20.00 "Złodziej i księżniczka" film fab.
22.00 "Podróż do Wiesbaden" film fab.
23.30 "Samobójca" film fab.
1.10 "Na złotym ganeczku siedzieli..." film fab.

7.45 "Mistrzowie" film fab.
9.20 "Partner" film fab.
10.50 "Prawdziwy tatus" film fab.
12.20 "Miłość pod przykryciem" film fab.
14.00 "Bez granic" film fab.
15.35 "Wojna płci" film fab.
17.05 "Prom" film fab.
18.35 "Trick "flip-flap" film fab.
20.00 "28 panfilowców" film fab.
21.55 Film fab.
23.35 "Mój najlepszy wróg" film fab.

6.00 Poza cywilizacją.
7.00, 9.30 Jak to działa?
7.30 Szybko i głośno.
8.30, 19.00 Jak to zrobiono?
10.00 Polowanie na składziki w Brytanii.
10.30 Polowanie na składziki.
11.00 Kierowcy ciężarówek.
12.00, 20.00 Sprzedawcy samochodów.
13.00 Poza cywilizacją.
14.00 Motocykle.
17.00 Niezwykłe decyzje inżynierów.
18.00 Wojny o składziki
18.30 Wojny o nieruchomości.
19.30 Jak to działa?
21.00 Co się wydarzyło później?
22.00 Konkurencja naukowców.